

CO MUSÍTE VĚDĚT, NEŽ UMĚTE

Středa, 28 prosinec 2016

Občas se v noci vzbudím zpocený hrůzou, dívám se před sebe do tmy a přemýšlím: „Ach Bože, včera stárnu! Mládí je v nenávratnu, co teď asi čeká? Jaké to bude, až mi bude čtyřicet?“ Pak si uvědomím, že mi čtyřicet bylo. Zase si lehnu a doufám, že se mi zase nebudou zdát ty strašlivé sny o tom, jak maturuju a jsem itom nahý.

Nejspíš mám před vámi věkový náskok, a tak vás mohu na tenhle životní okamžik patřičně připravit. Jasně, je, když je vám čtyřicet?

- Máte zkušenosti. Zkušenosti jsou sexy, protože jsou příznakem dospělosti a moudrosti, takže sice vypadáte fanstati, ale zato moudří. Na obličeji se vám dělá svrasklá kůže moudrosti. V ústní dutině se vám viklají hničící zuby moudrosti. Na krku vám jako choroš, roste druhá brada moudrosti. Ženy z hrudníku plandají povislá prsa moudrosti. Někdy i mužům.

- Klesá vám hormonální hladina všech hormonů. Vlastně vám klesá úplně všechno. Jediné, co vám stoupá, je cholesterol, zodpovídající za ucpávání tepen, a speciální steroidní hormon testosteron, zodpovídající za ty pneumatiky, co vám visí od pasu dolů.

- Tomu, co jsem popisoval v předchozích bodech, se říká „zralá krása“; a vy jste natolik stati, zkušenosti a moudří, že už ji dokážete ocenit. Hlavně když stojíte před zrcadlem.

- Když vám bylo osmnáct, všechny ty věci jako leasing, hypotéka, refinancování a exekuce vám zněly jako zaklínadla ze sci-fi knih z budoucnosti. Teď v té sci-fi budoucnosti žijete.

- Ve svém věku znáte spoustu úspěšných lidí, stejně starých přátel a bývalých spolužáků, kteří toho už spoustu jsou to spisovatelé, úspěšné firmy s milionovými obraty, vedoucí kateder na univerzitách, vědci a docenti, cestovatelé, politici, ekonomové a vůbec osobnosti, které ovlivní, jakým způsobem se budou dál ubírat dějiny. A mezitím, co oni přednášejí v Cambridge a příslušnou habilitační práci, vy doma paříte hry na počítači a cítíte se jako pubertální kokoti.

- Občas máte šanci se setkat se svými stejně starými přáteli a bývalými spolužáky – spisovateli, co napíší bestsellery, úspěšné firmy s milionovými obraty, docenty a vědci atd. atp. Jsou to neskutečně inspirativní setkání s úspěšnými lidmi, na kterých zjistíte, že se navzdory všem úspěchům i oni čas od času cítí jako pubertální kokoti.

- Máte už nějaké životní zkušenosti (= jedenáctkrát vás vyhodili z práce, pětkrát jste se stěhovali a sedmkrát dostali kopačky), takže když potkáte někoho mladšího, musíte se fakt přemáhat, abyste do něj nezašli hustit do života. Někdy je tahle obsese nevyčerpitelná. Psychiatrům pak nezbyvá než postihnout jako motivaci teorie nebo kouše osobního rozvoje.

- Občas se v životě jen tak zastavíte a se zasným pohledem vzpomínáte na to, jaké to bylo, když vám bylo patnáct. Marně. Nemůžete si vzpomenout.

- Jste v nejlepších letech – hloupost mládí už máte za sebou a zlost stáčí teprve před sebou. Když jste byli mladí, nadávali jste na staré lidi, jací jsou to nechápaví kretěni, a oni nadávali na vás, jací jste nezkušenosti pitomci. No a teď jste v tom úspěšném, jedinečném věku, kdy nadáváte na mladší, jací jsou to nezkušenosti pitomci, a zároveň na starší, jací jsou to nechápaví kretěni.

- Jste tedy už sice zkušenosti, ale zároveň i ještě dost mladí na to, abyste stále sledovali nové progresivní alternativní kapely a umělce, přkopníky nových stylů. Sledujete je už čtvrt století. Některé nové kapely už by se ufetovali, to ne – normálně umělci, se zkušeností stáčí. Většinou členové těchto kapel je přeměsídesát.

- Jedna věc se za ta léta nezměnila: líbí se vám pořád stejný holky. Jenom vám je najednou dvakrát tolik co jim, takže byste mohli být jejich táta. Nebo děda jejich děty. A když se takové holce koukáte na zadek, už nevěste, jestli rozuměla s vašíma. A věste, jestli by si rozuměla s vašima dětma.

Samozřejmě si nedávám patent na to, že to takhle mají všichni štyčtíci. Jsem šedivý a moudrý uváděm, že lidé jsou různí a každý má za sebou jiný osud a jiné problémy. Víím, že existují i štyčtíci, kteří a dokázali a mají renomé ve svém oboru a hluboký respekt okolí. Ale taky víím, že v koutku duše, tak nepatrném, že o něm možná sami neví, se občas i oni cítí – třeba úplně maličko – jako pubertální kokoti.

Jan Flaška / autor si jde zapáťit hru